خبر

روایت «دست اول» از جام جهانی فوتبال

مهدی منظوری، تهیه‌کننده برنامه «دست اول» درباره این ویژه‌برنامه که در ایام جام‌جهانی قطر روی آنتن شبکه ورزش می‌رود بیان کرد: دست اول قبلا در شبکه ورزش یک آیتم کوتاه خبری یک دقیقه‌ای بود و با شروع جام‌جهانی تبدیل به یک برنامه شد. وی با اشاره به وجه تمایز این برنامه با دیگر برنامه‌های شبکه ورزش تصریح کرد: این سابقه نداشت که در شبکه ورزش، اتفاقات در لحظه و به‌صورت خبری، بیان شود. اکثر برنامه‌ها در شبکه به تحلیل فوتبال‌ها می‌پردازند یا هدف برنامه پخش زنده فوتبال است و بین دو نیمه اطلاع‌رسانی و تحلیل می‌کنند. وی درباره جزئیات برنامه نیز گفت: دست اول دو بار در روز و در بازه زمانی ۲۰ دقیقه‌ای در ساعت ۱۱ صبح و ۱۶ عصر روی آنتن می‌رود. وجه متمایز دیگر برنامه ما این است که به لحظه منابع خارجی را پوشش می‌دهیم. روز گذشته واکنش روزنامه گاردین به صعود مراکش به نیمه‌نهایی را گفتیم و به نظرات خود گاردین درباره حمایت مراکش از فلسطین پرداختیم تا این‌که به شکل کلیشه خودمان مصاحبه بگیریم. این تهیه‌کننده درباره استفاده از نریتورهای خانم در آیتم‌های برنامه‌اش پاسخ داد: برای اولین بار از نریتور خانم استفاده کرده‌ایم، هیچ‌گاه در خود شبکه، نریتور یک گزارش مرتبط با فوتبال خانم نبوده است. حتی در دنیا هم بیشتر خبرنگار و مجری و گزارشگر هستند و از خانم به عنوان نریتور استفاده نمی‌شود.

نگاه

گام‌های تازه رسانه‌ملی برای سینما

فاطمه عودباشی
گروه رسانه

رسانه‌ملی مهم‌ترین رسانه همگانی است، به همین دلیل باید مرتب برنامه‌ها و اقداماتش را به روز کند تا از مخاطبانش عقب نیفتد. این مسیر نیاز به تزریق ایده‌های جدید دارد تا نفس‌های تازه بتواند راه را برای تحول باز کند. مدیران رسانه هم با علم بر این موضوع می‌کوشند تا بتوانند گام‌های اساسی را بردارند. نگاهی به کارنامه رسانه‌ملی در یک سال و اندی اخیر نشان می‌دهد که مدیران و برنامه سازان گام‌های تازه‌ای برداشته‌اند. این گام‌های تازه فقط معطوف به یک بخش نمی‌شود، بلکه در سایر حوزه‌ها رخ داده است.

به‌گفته کارشناسان و منتقدان، گام‌های تحول با نحوه پوشش و اطلاع رسانی این رسانه در رخدادها و رویدادهای کشور آغاز شد و به سایر بخش‌ها هم منتهی شد و اکنون می‌توان گفت رسانه‌ملی طراوت تازه‌ای به بخش‌های مختلف اعم از خبری و غیرخبری، نمایشی و غیرنمایشی و... داده تا هم مخاطب قبلی خودش را حفظ کند و هم این‌که به تعداد مخاطبان جدید هم بیفزاید. با وجود این‌که مسیر تحول از یک سال و اندی آغاز شده اما به گفته تحلیلگران در این مدت توانسته کارنامه قابل قبولی داشته باشد.

یکی از اقدامات اخیر تلویزیون که باید به فال نیک گرفت، حمایت رسانه‌ملی از سینماست. این رسانه از دو ماه پیش پخش تیزرهای رایگان را از فیلم‌های سینمایی آغاز کرد که این اقدام رسانه‌ملی به مذاق سینماگران خوش آمد، حتی در گفت‌وگو با اصحاب رسانه به این موضوع اشاره کردند که تا قبل از این اقدام هزینه زیادی صرف پخش تیزرهای آثارشان می‌شد اما این اقدام رسانه‌ملی نه‌فقط جای قدردانی دارد، بلکه در دیده شدن آثارشان و صرفه‌جویی در هزینه‌ها کمک بسیار زیادی کرده است. در مجموع این اقدام مورد توجه اهالی هنر قرار گرفت.

اکنون رسانه‌ملی با شروع شانزدهمین جشنواره بین‌المللی سینما حقیقت که اختصاص به بهترین آثار مستندسازان در ایران و جهان دارد، ویژه برنامه‌های متنوعی را تدارک دیده تا از این طریق نه‌فقط پوشش مناسبی از جشنواره داشته باشد و مخاطبان علاقه‌مند به سینما را در جریان آخرین رویدادهای این جشنواره قرار بدهد، بلکه سعی کرده مخاطبان عام را هم به این جشنواره علاقه‌مند کند تا آنها بیشتر در جریان مستندهای به روز دنیا قرار بگیرند.

نکته قابل تامل این است که رسانه‌ملی صرفا یک برنامه برای پوشش جشنواره سینما حقیقت تدارک ندیده، بلکه چند برنامه را تولید می‌کند که زمان‌های مختلف از شبکه‌های سیما روی آنتن می‌رود. در واقع امسال سعی کرده در ساعت‌های مختلفی پوشش جشنواره را از شبکه‌های سراسری پخش کند تا مخاطبان فرصت تماشای این جشنواره را داشته باشند که باید این موضوع را به فال نیک گرفت، زیرا تا امروز رویدادهای سینمایی به این صورت پوشش داده نشده بود و این نشان می‌دهد که رسانه‌ملی می‌خواهد حمایت تمام قد از جشنواره سینما حقیقت داشته باشد. ضمن این‌که رسانه‌ملی درصدد است که از این طریق بتواند حمایت خودش را از مستندسازان نشان بدهد تا آثار آنها از این قاب دیده شود.

فرش قرمز

سپیده اشرفی
زینب علیپورطهرانی
گروه رسانه

باز هم یک جشنواره سینمایی دیگر شروع شد و حال و هوای برخی پردیس‌ها و سینماها، جشنواره‌ای شده است. این روزها اهالی هنر و سینما و علاقه‌مندان به این هنر شاهد برگزاری شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های مستند(سینما حقیقت) هستند. بدون تردید این جشنواره جزو جشنواره‌های فاخر محسوب می‌شود، زیرا این رویداد مهم سینمایی شامل بهترین تولیدات سال ایران و جهان در عرصه مستند است. مستندسازی یکی از ساختارهای جذاب است و هر کسی نمی‌تواند وارد این عرصه شود، زیرا ساخت مستند مساوی است با صبر و حوصله فراوان از سوی مستندساز. گاهی مستندسازان برای ساخت یک مستند باید یک یا چند سال از زندگی‌شان را برای یک سوژه بگذارند تا بتوانند یک اثر درخشان و قابل توجه تولید کنند. بنابراین این ساختار بیش از ساختارهای دیگر نیاز به تمرکز، تحقیق و پژوهش دارد. به همین دلیل، جشنواره حقیقت جزو جشنواره‌های خوب محسوب می‌شود که از یکشنبه ۲۰ آذر آغاز شده است. در این جشنواره مستندهایی با مضامین متفاوت در حوزه‌های اجتماعی، دفاع‌مقدس، محیط‌زیست و ... به نمایش درمی‌آید. اکنون رسانه‌ملی که در یک سال و اندی اخیر توجه ویژه‌ای به سینما و جشنواره‌های سینمایی دارد، تصمیم گرفته فضای جشنواره را گرم‌تر و صمیمانه‌تر کند و شرایطی فراهم کند تا مخاطبان تلویزیون هم در جریان لحظه‌به‌لحظه این جشنواره سینمایی قرار بگیرند. به همین دلیل مثل همیشه دست به کار شده و با تهیه ویژه‌برنامه سعی دارد به بهترین شکل جشنواره حقیقت را پوشش داده و با مستندسازان گپ‌وگفت داشته باشد. بنابراین شبکه‌های سه، چهار، پنج، افق و مستند در ساعت‌های مختلف این جشنواره را پوشش می‌دهند. رسانه‌ملی با این اقدام درصدد است به نحو مطلوب جشنواره حقیقت را پوشش بدهد. به همین دلیل با برنامه‌سازان و مجریانی که ویژه‌برنامه‌هایی درباره جشنواره حقیقت روی آنتن دارند، مستندسازان و کارشناسان رسانه به گپ‌وگفت نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

جشنواره‌های سینمایی نه‌فقط برای مخاطبان خاص و دانشجویان این رشته جذابیت دارد، بلکه برای مخاطبان عام هم تماشایی است، زیرا علاقه‌مندند در جریان اتفاقات سینمایی کشور باشند. به همین دلیل پوشش جشنواره از سوی برنامه‌های تلویزیون برای مردم خوشایند است، زیرا هم برای‌شان سرگرم کننده است و هم این‌که به دانش آنها افزوده می‌شود. بنابراین چنین برنامه‌هایی را دنبال می‌کنند.

هدف اصلی؛ اطلاع‌رسانی برای مردم

علی بختیان، تهیه‌کننده ویژه‌برنامه‌های جشنواره سینما حقیقت در تلویزیون است که در طول برگزاری جشنواره، شبکه‌های مختلف میزبان آن خواهد بود. وی در خصوص جزئیات این ویژه‌برنامه‌ها به جام‌جم می‌گوید: ویژه‌برنامه‌هایی تولید شده که قرار است با ساختارهای متفاوت از شبکه‌های مختلف روی آنتن برود. شبکه‌های سه، چهار، پنج و افق قرار است میزبان این ویژه‌برنامه‌ها باشند. این ویژه‌برنامه‌ها در شبکه پنج، ساعت ۱۴ پخش می‌شود. در شبکه سه ساعت ۱۵ و ۴۵ دقیقه، شبکه افق ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه، شبکه چهار ساعت ۲۲ و ۳۰ دقیقه میزبان این ویژه‌برنامه‌ها خواهند بود.

وی درخصوص ویژگی این برنامه‌ها عنوان می‌کند: ساختار برنامه‌ها در شبکه‌های مختلف متفاوت است. مثلا در شبکه‌های چهار و افق، ویژه‌برنامه به مدت ۲۰ تا ۲۵ دقیقه خواهد بود و در شبکه‌های سه و پنج حدود ۱۵ دقیقه است. قالب برنامه‌هایی که در زمان جشنواره پخش می‌شود، اطلاع‌رسانی اتفاق‌های داخل جشنواره است. در تمام جشنواره‌ها چنین برنامه‌هایی می‌سازند که در خلال برگزاری از تلویزیون پخش شود. هدف اصلی آن هم، اطلاع‌رسانی به مردم است که چه اتفاق‌هایی در طول روزهای جشنواره می‌افتد. برنامه‌های این جشنواره هم به همین شکل است و هدف ما اطلاع‌رسانی است. در حقیقت اتفاق‌های روزهای جشنواره، معرفی کارگردان‌ها و فیلم‌های پخش شده، اهداف مدیران جشنواره و برنامه‌هایی که در طول جشنواره دارند، مواردی است که می‌کوشیم در طول جشنواره به تصویر بکشیم.

بختیان تصریح می‌کند: تلاش کردیم هر شبکه متناسب با شرایط شبکه ارائه شود. مثلا در شبکه افق تلاش کردیم برخی برنامه‌ها درباره شهید آوینی باشد، در شبکه سه قدری برنامه‌های ارزشی، در شبکه پنج محوریت اجتماعی جشنواره و در شبکه چهار محوریت فرهنگ و هنر را در نظر بگیریم. هرکدام از این شبکه‌ها با مجریان مختلف روی آنتن می‌رود. شهریار ربانی در شبکه چهار، محمدرضا باقری در شبکه سه، محمد میرزازاده در شبکه افق و زهرا حاج‌علی در شبکه پنج به اجرای این ویژه‌برنامه‌ها می‌پردازند.

این تهیه‌کننده با اشاره به تولیدی بودن همه ویژه‌نامه‌ها تاکید می‌کند: در این برنامه‌ها تلاش شده با فیلمسازان، مدیران جشنواره و مخاطبان این جشنواره که عمدتا مستندسازان هستند، صحبت کنیم. قصدمان تحلیل نیست. در جشنواره‌ها بیشتر مسأله اطلاع‌رسانی مطرح است و برای تحلیل، نیاز به پخش برنامه‌هایی با زمان بیشتر است. وی درباره ضرورت پخش چنین برنامه‌هایی از تلویزیون می‌گوید: به هر حال مستند در سال‌های اخیر مخاطب خود را پیدا کرده و به همین نسبت مردم نیاز دارند نسبت به برنامه‌هایی که در این زمینه ساخته می‌شود و اتفاق‌های مختلف آگاهی پیدا کنند. به همین علت باید به خواسته مردم احترام گذاشت. مخاطب مستند در طول سال‌های اخیر بالا رفته و باید اطلاع رسانی درباره اتفاق‌های حوزه مستند بیشتر شود. قبل‌تر مردم بیشتر به سمت فیلم‌های سینمایی می‌رفتند اما الان سال‌هاست که مستند، جایگاه خود را پیدا کرده و خیلی از مردم عادی به سمت تماشای مستندها رفته‌اند و به همین دلیل مخاطب مستند بیشتر شده است.

همراهی خوب میان تلویزیون و سینما

وی عنوان می‌کند: خوشبختانه سازمان صداوسیما با برگزارکنندگان این جشنواره تعامل خوبی دارد. همان‌طور که می‌بینید، شبکه چهار که یکی از شبکه‌های اصلی در تولید برنامه‌های فرهنگی و هنری است، همیشه در کنار جشنواره‌ها بوده. امسال شبکه سه هم فرصتی داده تا این ویژه‌برنامه‌ها پخش شود. شبکه افق هم چند سالی است که در جشنواره‌های مرتبط با فیلم کوتاه و سینما حقیقت، برنامه مجزایی درنظر گرفته است. شبکه پنج هم در کنار این جشنواره حضور دارد و درکل تعامل خوبی بین سازمان صداوسیما و جشنواره‌ها برقرار است و حمایت انجام می‌شود. بختیان می‌گوید: همراهی خوبی بین تلویزیون و سینما شکل گرفته که می‌تواند بهتر هم شود. سینما رسانه گرانی است و نیاز به تبلیغات برای آشنایی مخاطبان و ارتباط میان تولیدکنندگان و مخاطب دارد. همان‌طور که تا الان هم تلاش شده، باید حمایت از این جشنواره‌ها در بخش‌های مختلف صورت گیرد. ما در طول جشنواره یعنی ۲۰ تا ۲۵ آذر، برنامه اطلاع‌رسانی داریم و روز ۲۶ آذر یک قسمت گزارش نهایی جشنواره را پخش می‌کنیم.

تلویزیون؛ حامی سینماگران

جبار آذین یکی از منتقدانی است که درباره حمایت صداوسیما از جشنواره‌های مختلف سینمایی نظرات قابل تاملی دارد. وی در گفت‌وگو با جام‌جم در این خصوص عنوان می‌کند: در کشور ما جشنواره‌های متعدد فرهنگی، هنری و سینمایی در طول سال برگزار می‌شود. جشنواره‌هایی که هر کدام مخاطبان خود را دارند و با اهداف مشخص و معینی برگزار می‌شوند. در بین این جشنواره‌ها یک جشنواره ویژه‌ای وجود دارد که در مقایسه با دیگر جشنواره‌های سینمایی جایگاه خاصی فیلمسازی به خود اختصاص داده است. و سینما حقیقت سال‌هاست در کشور ما برگزا صاحب‌نام و جوانان اندیشمندی که از طریق و چه تلویزیونی و حتی آثار کوتاه در این جش این‌که در داخل مورد تحسین قرار می‌گیرند، به این جشنواره با چنین رویکردی که درواقع می

قاب

محصول تلویزیونی در جشنواره مستند

مستند «سه نهزارم» یکی از آثاری است که در بخش مسابقه ملی- مستندهای بلند شرکت کرده است. این مستند ۷۰ دقیقه‌ای به کارگردانی بهروز نورانی‌پور محصول شبکه جهانی سحر است. در خلاصه این فیلم آمده است: «انتخاب در فردای مهلکه آوارگی و رنج دشوارترین تصمیمی است که مادران جنگزده با آن روبه‌رو هستند. این انتخاب دوسرباخت، آنها را برای ادامه زندگی مستأصل کرده است.»

ویژه

نقد سینما در «هفت»

برنامه هفت یکی از مهم‌ترین برنامه‌هایی است که تلویزیون برای پرداختن به آثار سینمایی تولید کرده است.

این برنامه که محصول شبکه سه سیماست به بررسی مسائل ایران و جهان می‌پردازد و تلاش کرده با دعوت از منتقدان و مسئولان فرهنگی، آثار و وضعیت سینما را نقد و بررسی کند.

ایده اولیه این برنامه از سوی فریدون جیرانی ارائه شد. در سری دوم، محمود گبرلو اجرای آن را به‌عهده گرفت. این برنامه تاکنون در پنج سری و حدود ۴۰۰ قسمت تولید و پخش شده است.

این برنامه مخاطبان بسیاری را به سمت خود کشاند و بخش‌هایی از آن در شبکه‌های اجتماعی بازنشر می‌شد.

سازندگان برنامه می‌کوشیدند در این برنامه به ساخت و تولید فیلم‌ها پرداخته و جزئیات آن به بحث و گفت‌وگو گذاشته شود. در عین حال تلاش می‌شد در میزگردها به موضوعات کلی حوزه سینما و مسائل پیرامون آن پرداخته شود. در یک سری از این برنامه‌ها بهروز افخمی که خود تجربه کارگردانی در سینما دارد به عنوان مجری حاضر شد که به کلی تغییراتی در دکور و نحوه اجرا دیده می‌شد.

آنتن

سینمایی برای ملت

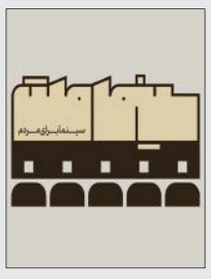

تولید برنامه‌های نقد فیلم یکی از مواردی است که تلویزیون همیشه تلاش کرده در زمان برگزاری جشنواره به آن توجه کند. سینما ملت برنامه‌ای برای پوشش رخدادهای چهلمین دوره جشنواره فیلم‌فجر بود که هر شب ساعت ۲۳ از شبکه چهار روی آنتن می‌رفت. این برنامه که محصول گروه ادب و هنر شبکه چهار است، با اجرای وحید رونقی به مدت ۱۱ شب روی آنتن رفت تا مهم‌ترین رویداد هنری را نقد و تحلیل کند.

مرور آثار حاضر در این دوره جشنواره به همراه انعکاس برنامه‌ها و نشست‌ها، گفت‌وگو با عوامل فیلم‌ها و پخش آیتم‌های ویژه‌ای به مناسبت چهلمین دوره جشنواره از بخش‌های این برنامه بود.

سعید قطبی‌زاده و نعمت‌ا... سعیدی دو منتقدی بودند که در این ویژه‌برنامه فیلم‌ها را نقد و بررسی می‌کردند. سینما ملت به تهیه‌کنندگی احسان حسینی و سردبیری سجاد مهرگان محصول گروه ادب و هنر شبکه چهار سیما بود. آیتم «اتفاق کارگردانی» یکی از بخش‌هایی بود که به بررسی یک فیلم مشخص می‌پرداخت و با عوامل آن گفت‌وگو می‌شد.